

İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ ANABİLİM DALI'NIN KISA TARİHÇESİ

İslam'ın siyasi itikadi ve ameli sahadaki düşünce ekolleri diyebileceğimiz mezhepler, dinin anlaşılma biçimi ile ilgili farklılıkların kurumlaşması sonucu ortaya çıkmış olan beşeri oluşumlardır. Siyasi, içtimai, iktisadi, tarihi, kültürel, coğrafi ve benzeri sebepler, din anlayışında birtakım farklılaşmalara yol açmıştır. Bu farklılaşmaların belirli bir süreç içinde kurumsallaşması, görüşlerin sistematik nitelik kazanarak sosyo-kültürel yapıyı derinden etkilemesi ve oluşan mecrada, temel argümanları desteklemek ve temellendirmek amacıyla fikir üretilmeye başlanması, karşımıza mezhep olgusunu çıkarmıştır.

İslam Mezhepleri Tarihi, siyasi ve itikadi gayelerle vücut bulmuş İslam'ın düşünce ekolleri diyebileceğimiz beşeri oluşumları, bilimsel yöntemlerle inceleyen bir bilim dalıdır. İslam Mezhepleri Tarihi, bütün islami anlayışları ve fikirleri bir araya toplayan bir bilim dalı olup, mezhepleri olduğu gibi inceler. Her mezhebi kendi kaynaklarına, kendi iddialarına göre ele alır ve tanıtır. Dolayısıyla da mezheplerin görüşlerini anlatırken objektif bir yaklaşım içindedir.

İslam Mezhepleri Tarihi, geçmişte varolan fırkaların veya bugün yaşamakta olan mezhep ve çağdaş islami akımların İslam'ı nasıl anladıklarını ortaya koymaya çalışır ve mezheplerin savunduğu fikirlerin tarihini, siyasi ve içtimai temellerini ortaya koyar. Böylece fırkalar arasındaki ihtilaf noktaları aydınlanır ve belki de gereksiz düşmanlıklar yerini dostluk ve müşterek anlayışa bırakır.

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi 1949 yılında kurulduğunda Hilmi Ziya Ülken'in hazırladığı taslakta İslam Mezhepleri Tarihi dersi, İslam Medeniyetine ait ilimler grubu içinde bir disiplin olarak sunulur. Sonra vücuda getirilen İslam Dini ve Mezhepleri Tarihi Kürsüsü profesörlüğüne Yusuf Ziya Yörükkan tayin edilir. İslam Dini ve Mezhepleri kürsüsü başkanlıklarını sırası ile;

Yusuf Ziya Yörükkan,

Muhammed Tanci,

Yaşar Kutluay,

Neşet Çağatay(vekaleten) ve

Ethem Ruhi Fığlalı yürütmüşlerdir.

YÖK kurulduktan sonra gerçekleştirilen değişikliklerle İslam Mezhepleri Tarihi Kelam Anabilim Dalı'na bağlı bir bilim dalı haline getirilmiştir.

Yüksek Öğretim Kurulu'nun 17.10.1991 tarih 2547 sayılı 7-d/2 maddesi ile **İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı** haline gelmiştir.

2809 sayılı kanunun 3. maddesi çerçevesinde gerçekleştirilen yapılanmada, bu anabilim bünyesinde,

Klasik İslam Mezhepleri Tarihi Bilim Dalı

Çağdaş İslam Akımları Bilim Dalı oluşturulmuştur.

İslam Mezhepleri Tarihi Anabilim Dalı Türkiye'deki İlahiyat Fakültelerinde 10 Profesör, 20 civarında Doçent ve 20 civarında diğer öğretim kadrosuyla ve çok sayıda lisansüstü öğrencileriyle faaliyetlerine devam etmektedir.